

به نام خداوند یگانه

نکات مهم درس بیست و دوم مطالعات اجتماعی نهم

شهروندی: رابطه متقابل حکومت و مردم. ارتباطی است که افراد را به یک حکومت مشخص پیوند می دهد. پس برای فرد و حکومت حقوق و تکالیفی ایجاد میشود.

نکته: حقوق شهروندان یعنی: وظایف و تکالیف حکومت نسبت به مردم.

نکته: قانون اساسی تعیین کننده حقوق و تکالیف شهروندی است .

حقوق شهروندی:

۱) حق برخورداری از عدالت قانونی = حکومت در وضع اجرا و نظارت بر اجرای قوانین بین افراد تبعیض قائل نشود.

۲) حق برخورداری از عدالت قضایی = افراد حق دادخواهی دارند و میتوانند به دادگاه ها مراجعه کرده و وکیل یا مدافع انتخاب کنند.

۳) حق برخورداری از رفاه و تامین اجتماعی = شهروندان حق دریافت خدمات عمومی به صورت برابر و عادلانه دارند .

۴) حق مشارکت سیاسی= هر شهروند بتواند در امور سیاسی کشور خود دخالت کند. در انتخابات مردم هم انتخاب کننده باشد و هم داوطلب نمایندگی و به دست گرفتن امور حکومت باشند. برای انتخاب رئیس جمهور + نمایندگان مجلس شورای اسلامی + اعضای شورای اسلامی + مجلس خبرگان مردم به طور مستقیم رای می دهند .

مردم به طور غیر مستقیم و با واسطه در انتخاب رهبر نقش دارند مردم اعضا مجلس خبرگان رهبری را انتخاب می کنند و به آنها رای میدهند. سپس اعضای مجلس خبرگان رهبر را انتخاب می کنند.

۵) حقوق فرهنگی= شامل حمایت از تشکیل خانواده و پاسداری از روابط خانوادگی حمایت از تعلیم و تربیت شایسته ازادی در استفاده از زبان های قومی و محلی در مطبوعات و رسانه های گروهی و تدریس ادبیات آنها در کنار زبان فارسی است.

اصل ۴۰ قانون اساسی = هیچ کس نمیتواند اعمال حق خویش را وسیله اضرار به غیر یا تجاوز به منافع عمومی قرار دهد. کسی نباید برای رسیدن به حق خود به منافع عمومی و حقوق دیگران تجاوز کند.

تکالیف شهروندان:

(۱) رعایت قانون و مقررات: قانون وقتی جایگاه خود را در جامعه دارد که همه اعم از کارگزاران مسئولان و مردم آن را رعایت کنند.

(۲) همکاری با دولت: تمام برنامه های دولت زمانی ثمر می دهد که شهروندان نسبت به پیشرفت کشور دلسوز و حساس باشند و با دولت همکاری کنند.

(۳) پرداخت مالیات و عوارض:

مالیات: مبلغی است که شهروندان بر اساس قانون و به صورت بلا عوض به دولت برای هزینه های عمومی کشور پرداخت می کنند.

عوارض: مبلغی است که شهروندان در مقابل دریافت خدمتی از دستگاه های اداری و دولتی به آن ها می پردازند. مثل پول کنتور آب و برق . صدور گواهینامه رانندگی عبور از بزرگراه یا وارد کردن کالا به کشور.

۴) دفاع از کشور: دفاع از کشور در زمان جنگ و صلح تکلیف همه است.
عضویت در بسیج و انجام خدمت سربازی توسط پسران برای این منظور است.

امر به معروف و نهی از منکر: هم حق و تکلیف مردم و هم حق و تکلیف حکومت است.

اصل ۸ قانون اساسی: در جمهوری اسلامی ایران امر به معروف و نهی از منکر وظیفه همگانی و شرایط حدود و کیفیت آن را قانون معین میکند.

پایان